
Barłożno, st. 16, gm. Skórcz, woj. gdańskie, AZP 23-44

Informator Archeologiczny : badania 32, 101

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

WCZESNA EPOKA ŻELAZA

Babicha, st. 6, gm. Tuszów Narodowy, woj. rzeszowskie, AZP 96-71/23 - patrz: neolit

Bachórz, st. 16, gm. Dynów, woj. przemyskie, AZP 107-79/16 - patrz: wczesne średniowiecze

BARŁOŻNO, st. 16, gm. Skórcz, woj. gdańskie, AZP 23-44

- ślady osadnictwa neolitycznego
- osada z przełomu wczesnej epoki żelaza i okresu lateńskiego
- ślady osadnictwa średniowiecznego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Olgierda Felczaka (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku) z udziałem mgr. Mariana Kochanowskiego i mgr. Zdzisławy Ratajczyk. Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad w Warszawie. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko nr 16 w Barłóżnie znajduje się w obrębie przyszłego pasa autostrady A-1 i posiada nr 122 według numeracji autostradowej. Pod względem zajmowanej powierzchni jest to dotychczas największe stanowisko znane z terenu Barłóżna i najbliższej okolicy.

Biorąc pod uwagę sytuację fizjograficzną, należy zaznaczyć, iż znajduje się ono w południowej części Pojezierza Starogardzkiego i położone jest ok. 1,5 km na południowy wschód od centrum wsi Barłóżno. Bezpośredni teren stanowiska mieści się w obrębie falistej równiny dennej i rozlokowany jest na południowym stoku łagodnego wyniesienia. Z uwagi na historię geologiczną należy obszar osady łączyć ze stadią pomorskim zlodowacenia bałtyckiego. Warstwę powierzchniową omawianego terenu, tworzy gleba brunatna próchniczna określana jako pseudobielicowa - bardzo żyzna o dużej zawartości próchnicy. Warstwa gleby zalega bezpośrednio na skale macierzystej czyli glinie żółtawo-rdzawej, brunatnej, miejscami mniej lub bardziej piaszczystej. Warunki hydrograficzne są korzystne, ponieważ blisko osady, znajduje się zagłębienie bezodpływowe tzw. „oczko” a około 500 m na południe od niej płynie rzeczka Janka, będąca dopływem Wierzycy.

Badania wykopaliskowe prowadzone przez Muzeum Archeologiczne koncentrowały się w północnej części stanowiska. Na przestrzeni 90 arów zarejestrowano łącznie 145 obiektów nieruchomych, które były pozostałościami po osadnictwie pradziejowym. Omawiając układ stratygraficzny, trzeba dodać, że zdecydowana większość obiektów znajdowała się pod 30-40 centymetrową warstwą orną i zalegała w spoistej glinie zwałowej. Około 70 % obiektów zachowało się w formie szczątkowej - głównie partie dolne przyspagowe.

Analiza artefaktów, pozyskanych z obiektów, oraz z warstw kulturowych, pozwoliła wydzielić jeden dominujący horyzont osadniczy na terenie stanowiska 16. Wstępnie należy go łączyć z osadą datowaną na przełom wczesnej epoki żelaza i okresu lateńskiego. Ponadto zarejestrowano nieliczne ślady osadnictwa z neolitu i średniowiecza w postaci luźnych fragmentów ceramiki.

Podstawowe obiekty odkryte w tej części osady to: jamy odpadowe, zasobowe oraz paleniska i piece. Powierzchnia jam wynosiła od około 50 do 300 cm². Miąższość dochodziła od 20 do 70 cm w niektórych przypadkach. Na szczególną uwagę zasługują dwa piece, które posiadały częściowo zachowane komory wykonane z ociosanych kamieni. Zauważalny był brak bardziej stabilnej zabudowy w postaci domostw mieszkalnych słupowych, co może sugerować bardziej sezonowy charakter osady.

Wśród pozyskanych artefaktów dominowały fragmenty naczyń. Mimo znacznego rozdrobnienia materiału ceramicznego, wydzielono takie formy jak: duże naczynia zasobowe ze schropowaną powierzchnią oraz plastyczną listwą zdobioną ukośnymi nacięciami, amfory, dzbanki i kubki.

Badania będą kontynuowane.